

11. 10 4-А клас (2група) Літературне читання Назаренко Т.В

**Тема. Байки і притчі. Жаба боязкіша від зайця (Народна байка).
Без труда нема плода (Народна притча). Записала Олена Пчілка**

Мета: продовжувати знайомити учнів з народною творчістю, минулим; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Читання

Розділ 3. Збагачуємося скарбами усної народної творчості

Сьогодні
08.10.2023

*Урок
№21*

**Байки і притчі. Жаба боязкіша від зайця
(Народна байка). Без труда нема плода
(Народна притча). Записала Олена Пчілка**

Сьогодні
08.10.2023

Емоційне налаштування.

Знову день почався, діти.
Всі зібрались на урок?
Тож пора нам поспішати –
Кличе в подорож дзвінок.
А урок наш незвичайний –
Грою всі його зовуть.
І щоби він був цікавим
Ти активним мусиш бути.

Сьогодні
08.10.2023

Повідомлення теми уроку

**Сьогодні на уроці ми прочитаємо
народну байку та притчу.**

**Продовжимо вчитися
визначати головну думку
творів.**

Притча - це алегорична розповідь з мораллю. Відмітна риса притч - стислість і алегоричність, на відміну від байки, в притчах немає прямої вказівки на мораль і читач повинен здогадатися про повчальну суть притчі сам.

Байки - один із різновидів літературного жанру, невеликий, частіше віршований алегоричний твір повчально-гумористичного або сатиричного характеру. Життя та риси людей перенесено в образи тварин, птахів, риб, рослин тощо.

ЖАБА БОЯЗКІША ВІД ЗАЙЦЯ

Народна байка

Вийшов заєць з нори й подався добувати собі корму. Пробіг з гони місця, дивиться — біжить до його вовк. Заєць пустився тікати без оглядки. Зупинивсь, озирнувся кругом — нема нікого. Заєць тоді почав щипати травку. Не довелося

**біднязі десять раз щипнуть трави,
дивиться — підкрадається до його
лисиця. Заєць знов пустивсь тікати
без оглядки. Біг, біг; поки скрився з
очей од лисиці. Зупинивсь, сів в
бур'яні, прищулив вуха й лежить,
важко дихає. Не встиг ще гаразд
опам'ятатися, чує — в бур'яні щось
зашелестіло. Заєць знов кинувсь**

тікати. Вибіг на чисту поляну, озирнувся кругом — нема нікого. Він тоді з жалю й досади почав плакати і причитувати: «Навіщо я такий нещасний вродився? Всі мене ображають, всіх я боюсь, од всіх тікаю, не маю покою і на одну хвилину. Хоч би одна яка-небудь звірина боялася мене, і то б не так було досадно.

Піду я до річки та утоплюся; як так жити, так краще душу свою загубить».

Побіг заєць до річки топитися; добіг до берега, а там сиділа жаба, злякалась зайця, бульк у воду. Заєць зупинивсь: «Е, стій! Є на світі такі, котрі мене бояться, і то живуть, а чого ж мені не жити?» Повернувся заєць додому.

Сьогодні
08.10.2023

Прочитайте слова, правильно ставте наголос.

зупин^івсь
озирн^увсь
підкрада^ється
прищу^лив
зашелесті^ло
причі^тувати
доса^дно

Сьогодні
08.10.2023

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Прочитати текст і зрозуміти, чому заєць змінив свою думку.
- ❖ Знайти в тексті головну думку.

БЕЗ ТРУДА НЕМА ПЛОДА

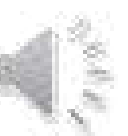
Народна притча

Якось один чоловік почастував
вовка хлібом.

— Ну й смачний! — похвалив
вовк. А далі питає:

— А де ти його взяв?

— Та де взяв! Землю виорав...

— І все?
— Ні, потім посіяв жито...
— І вже маєш хліб?
— Та ні, — каже чоловік. —
Почекав, поки жито зійшло,
виросло, поспіло. Потім я його
вижав, змолотив, намолов
борошна, змісив тісто й аж тоді
напik буханців.

**— Що смачний хліб, то
смачний, — сказав вовк. — Та
скільки ж коло нього походити
треба!**

**— Твоя правда, — сказав
чоловік. — Клопоту багато. Але
без труда нема плода.**

Сьогодні
08.10.2023

Прочитайте слова, правильно ставте наголос.

поча^астув^уа^ав
ви^иора^ав
ви^ижа^ав
змо^оло^оти^ив
за^амі^иси^ив
по^охо^оди^ити
кло^опі^ит

Сьогодні
08.10.2023

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

-
- ❖ Що постоїть у центрі притчі? Як ти його розумієш?
  - ❖ Чиї слова ти вважаєш найбільш важливими, слід читати нетерпеливо чи повільно?

Сьогодні
08.10.2023

Заповни таблицю за змістом казки «Жаба боязкіша від зайця».

Назва твору	Жаба боязкіша від зайця
Жанр	
Мораль	
Зачин	
Кінцівка	
Проблема	
Характерні риси головного героя	
Почуття	

Сьогодні
08.10.2023

Укажи цифрами послідовність дій у виготовленні хліба (за народною притчею «Без труда нема плода»).

6	Намолотити борошна	4	Вижати жито
5	Змолотити жито	2	Посіяти жито
1	Виорати землю	8	Напекти буханці
3	Почекати, доки виросте, поспіє жито	7	Замісити тісто

Сьогодні
08.10.2023

Рефлексія. Вправа «Відкритий мікрофон».

- Сьогодні я прочитав (ла) про...
- Було цікаво дізнатися...
- Було складно...
- Я зрозумів(ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився(лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг (змогла)...

Сьогодні
08.10.2023

Пояснення домашнього завдання.

Підручник с. 37-38
Прочитай байку та
притчу.
Визнач її тему та
головну думку.
Підготуйся до переказу.

Роботу надсилайте на платформу Human, або електронну пошту tnazarenko544@ukr.net

Бажаю успіхів!